

Op zijn tijd woorden hebben met een toezichthouder is zo gek nog niet

Simone Peek is advocaat bij bureau Brandeis.

Ruzie maken met de toezichthouder is in financiële kringen sinds jaar en dag niet 'bon ton'. Banken, verzekeraars en pensioenfondsen hechten aan een geruisloze relatie met de toezichthouder. Ze willen niet de eigen glazen ingooien met een discussie voor de bühne en ambiëren zeker niet te boek te staan als querulant. Maar lef tonen in het debat rond het toezicht kan iedereen iets opleveren.

Financiële ondernemingen zouden niet bang moeten zijn de toezichthouder aan te spreken of tegen te spreken. De toezichthouder is ook niet altijd honderd procent zeker over de uitleg die aan een norm wordt gegeven, heeft ook niet altijd een zwart-witafweging te maken en wordt het intern ook niet altijd eens over het ingenomen standpunt.

Dat de toezichthouder zelfverdeeld kan zijn, bleek deze week ook uit het FD-artikel 'Amerikaanse beurstoezichthouder SEC is verdeeld over cryptomunten' (FD, 17 september). Hester Peirce, toezichthouder en bestuurder van de Securities and Exchange Commission (SEC), is een andere mening toegedaan dan haar medetoezichthouders over de risico's van cryptovaluta's en steekt dit niet onder stoelen of banken. Waar de Securities and Exchange Commission sceptisch is, propageert Peirce juist de digitale munten ruimte te geven.

Ook Nederland is dit niet vreemd. Zo werd in de nasleep van de kredietcrisis en het faillissement van DSB Bank de onderlinge verdeeldheid van de financiële toezichthouders Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) pijnlijk duidelijk. En ook de recente wisselingen in de top van privacywaakhond Autoriteit Persoonsgegevens (AP) tonen hoezeer de leiding verdeeld is over de te varen koers.

Juist waar het jonge industrieën en innovaties betreft, zoals de toelating van fintechs en de implementatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), is het van belang de toezichthouder uit te dagen. Dit is natuurlijk nog wat anders dan de toezichthouder tegen de schenen te schoppen. Het gaat immers om nieuwe situaties waarop de regels nog niet zijn toegepast. Openlijke gedachteswisseling, met nieuwe en ervaren spelers op de markt, draagt bij aan de hanteerbaarheid en naleving van de regelgeving en het succes en welvaren van de sector.

Natuurlijk zal een financiële onderneming soms moeten dealen met een afwijzing van de toezichthouder en soms een handhavingsmaatregel moeten slikken. Maar doe je jezelf niet te kort

Hester Peirce van de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC

FOTO: REUTERS

door bij een potentieel negatief oordeel de aanvraag maar in te trekken? Toon je niet juist hoe serieus je compliance neemt door daarover een keer een stevig verschil van mening te hebben?

Het is goed voor alle betrokkenen als de discussie tussen onderneming en toezichthouder gevoerd wordt, zoals een zakelijk dispuut met de fiscus ondertussen ook heel gewoon is. Het kan helpen nuances aan te brengen, praktijkervaringen van bedrijven mee te wegen, zaken te laten uitkristalliseren. En dit draagt uiteindelijk bij aan de rechtszekerheid en transparantie voor alle partijen in de markt, inclusief de toezichthouder.

Een uitspraak van de rechter kan het gesprek tussen markt en toezicht ook een zetje geven. Zo was de rechter een jaar terug zeer kritisch op de methode van toezicht van de Autoriteit Financiële Markten ten aanzien van accountants. Toezichthouder en accountantsorganisaties hebben sindsdien stappen gezet.

Hoewel schikkingen Amerikaanse stijl in opkomst zijn, zoals recent de schikkingsovereenkomst van ING en het Openbaar Ministerie, houdt de roep om transparantie aan. Publiek en politiek betreuren het dat deze kwestie rond ING

niet in de rechtszaal is besproken. Weliswaar kan de onlangs in werking getreden Wet transparant toezicht financiële markten bijdragen aan transparanter toezicht, maar een open, inhoudelijk debat over de wijze van toezicht is daarvoor natuurlijk een eerste randvoorwaarde. Dat vergt veel lef van de betrokken partijen.

Het toezichtstelsel is er in ieder geval op ingericht. Bekendmaking van een beslissing van de toezichthouder is veelal de start van het relevante debat. En om te voorkomen dat de beslissing ondertussen onomkeerbaar wordt, is het noodzakelijk een procedure aan te vangen, door in bezwaar te gaan of beroep aan te tekenen. Precies om die reden bestaat de organisatie van de toezichthouder ook uit toezichthoudende ambtenaren, boetefunctionarissen, en bezwaarbehandelaars.

Op zijn tijd woorden hebben met de toezichthouder is dus zo gek nog niet. Het kan de verbinding tussen de financiële sector, de overheid en de maatschappij ten goede komen.

Daarom aan alle toetredende en gevestigde marktpartijen: blijf je verwonden, blijf vragen stellen, blijf uitdagen.

Hoewel schikkingen Amerikaanse stijl in opkomst zijn, houdt de roep om transparantie aan